

รธน. มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง
ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภามีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม สำคัญสำคัญของมาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง คือ กำหนดจำนวนของสมาชิกสภาที่มีจำนวนมากเพียงพอที่จะมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแสดงเจตนาในรูปของมติที่ประชุมในการพิจารณา ร่างกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ อันเป็นหลักการประชุมสภาที่ใช้อยู่ในนานาประเทศ การกำหนดเกี่ยวกับองค์ประชุมของสภานั้น เป็นบทบัญญัติที่กำหนดโดยชัดเจนในรัฐธรรมนูญ กฎหมายอื่นใดและข้อบังคับการประชุมสภาจะขัดหรือแย้งไม่ได้ ดังนั้น การจะอ้างข้อบังคับการประชุมสภาหรือธรรมเนียมปฏิบัติใดเพื่อมิให้ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ย่อมไม่อาจกระทำได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อลงมติในวาระที่หนึ่ง (ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.) มีสมาชิกเข้าประชุมเพียง ๖๔ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น คือ ไม่ถึง ๑๒๑ คน จึงไม่ครบองค์ประชุม และไม่อาจถือเป็นมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้

เมื่อการลงมติในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง ย่อมมีผลให้กระบวนการในการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและไม่สามารถนำไปสู่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่สองและวาระที่สามต่อไปได้ การที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จึงมีผลให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง และไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะไม่อาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป

ย่อโดย นางสาวพัลลภา ดาเกลี้ยง
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

นางสาวณิชาภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

หมายเหตุ

(๑) คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๑ , ที่ ๓/๒๕๕๑ และที่ ๔/๒๕๕๑ วินิจฉัยตามมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

(๒) คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘/๒๕๕๑ , ที่ ๑๖/๒๕๕๑ , ที่ ๑๗/๒๕๕๑ และที่ ๑๕/๒๕๕๒
วินิจฉัยตามมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการตราร่างพระราชบัญญัติ

ทั้งนี้ ข้อความตามมาตรา ๑๔๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๔ วรรคสาม มีความหมายทำนอง
เดียวกัน คือ หากกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติไม่ชอบ
ด้วยรัฐธรรมนูญ ร่างนั้นเป็นอันตกไป